

Finnországban három különböző családjogi közvetítési eljárás létezik: 1) peren kívüli közvetítés, 2) bírósági közvetítés mint önálló eljárás és 3) gyermek felügyeleti jogára vagy láthatási jogra vonatkozó határozat végrehajtásának részeként történő közvetítés.

1. Peren kívüli közvetítés

A házasságról szóló (234/1929. sz.) törvény értelmében, a családon belül felmerülő vitákat és jogi ügyeket elsősorban a családtagok közötti tárgyalással kell rendezni és megegyezéssel eldönteni. Amennyiben a családtagoknak a viták rendezéséhez külső segítségre van szükségük, az önkormányzati szociális jóléti testületek által rendelkezésre bocsátott családjogi közvetítőktől kérhetnek segítséget. A legtöbb esetben a feladatra kijelölt családjogi közvetítők fejlesztő és családi tanácsadó szolgálatok és más szociális szolgálatok alkalmazottai. A családjogi közvetítés a többi szociális és családi tanácsadási szolgáltatástól elkülönülő eljárás, amely célja a felek közötti vitákra kölcsönös megbeszélés és tárgyalás útján megoldást találni. Az önkormányzatokon kívül az egyház családi tanácsadó központjai, valamint közvetítés lefolytatására felhatalmazott más szervezetek és magánszemélyek is nyújtanak közvetítési szolgáltatásokat.

A közvetítő külön feladata válás esetén a gyermekek jogainak védelme. A közvetítő segít a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos bármilyen kérdést békésen rendezni. Ez többek között megállapodást jelent arra vonatkozóan, hogy a gyermekek mindkét szülő közös felügyelete alatt maradnak-e, kivel laknak a gyermekek és hogyan találkoznak a másik szülővel, valamint a szülők hogyan osztják meg a gyermekeikről való gondoskodás kötelezettségét. Ha a szülők megállapodnak, a közvetítő segít azt szerződésbe foglalni. A megállapodás érvényesíthetősége érdekében a közvetítő felkéri a feleket, hogy kérjék annak jóváhagyását egy gyermekjóléti tisztviselőtől. A jóváhagyott egyezség bírósági határozattal egyenértékű.

A családjogi közvetítés önkéntes, bizalmas és ingyenes. Az egész család, a házastársak együttesen vagy külön-külön kapcsolatba léphetnek a családjogi közvetítői szolgálatokkal.

2. Bírósági közvetítés

A bíróságok felügyeleti joggal, lakhatással, láthatási joggal és gyermekekkel kapcsolatos pénzügyi támogatással kapcsolatos ügyekben közvetíthetnek (a polgári ügyekben folytatott közvetítésről és az egyezségek rendes bíróságok általi jóváhagyásáról szóló 394/2011. sz. törvény 10. szakasza). A közvetítés a bírósági eljárásoktól elkülönült eljárás. Önkéntes, de mindkét szülő beleegyezését teszi szükségessé. Gyorsabb és olcsóbb, mint a bírósági eljárások.

A közvetítés akkor kezdődik, amikor a közvetítést a felek a bíróságtól kérik. A már elkezdődött bírósági eljárás alól is lehetséges egy ügyet közvetítésre utalni. A közvetítés bármilyen szakaszban megszüntethető. A közvetítő egy szakértő, rendszerint pszichológus vagy szociális munkás által támogatott bíró.

A közvetítésben résztvevő feleket a saját választásuk szerinti ügyvéd vagy más asszisztens is segítheti. Bírósági közvetítés esetében lehetőség nyílik az asszisztens díjazásának fedezésére állami alapok terhére költségmentességet kérelmezni. A bírósági közvetítés során a gyermekek mindenképp felett álló érdekét meg kell védeni. Valamely megállapodás jóváhagyhatóságának elbírálásakor a bíróságnak figyelemmel kell lennie a gyermek feletti felügyeleti jogról és a láthatási jogról szóló (361/1983. sz.) törvényre és a gyermektartásról szóló (704/1975. sz.) törvényre. A jóváhagyott megállapodás egy bírósági határozattal egyenértékű. Ha nem sikerül megállapodást kötni, a bíróság lezárja az ügyet. Ha az ügyet bírósági eljárás során utalták közvetítésre, az visszakérül a bírósági eljárás hatálya alá, amennyiben a közvetítés sikertelennek bizonyul.

3. Végrehajtási eljárás részeként történő közvetítés

A közvetítés e formája kizárólag akkor áll rendelkezésre, ha az egyik szülő végrehajtási eljárást kezdeményezett a körzeti bíróságon. Ebben az esetben a bírósági határozat már létezik, de azt a másik szülő nem tartotta be.

A gyermek feletti felügyeletre és láthatási jogra vonatkozó határozatok végrehajtásáról szóló (619/1996. sz.) törvény értelmében a bíróság mindenképp a közvetítőt határozza meg azokban az esetekben, amikor a bíróságtól gyermek feletti felügyeletre vagy láthatási jogra vonatkozó határozat végrehajtását kéri. A közvetítő rendszerint gyermekpszichológiai jártas pszichológus, gyermekvédelemben jártas szociális munkás vagy gyermekjóléti tisztviselő. A közvetítés célja a gyermekek szülei vagy más érdekelt felek között a gyermekek jólétének biztosítása érdekében az együttműködést elősegíteni. A közvetítő a szülők között megbeszélést tűz ki és a gyermekkel (vagy gyermekekkel) külön is elbeszélget, hogy megtudja a kívánságait és véleményüket, ha ez a gyermek (vagy gyermekek) életkorát és fejlettségi szintjét figyelembe véve lehetséges. A közvetítő a bíróságnak jelentést készít a közvetítésről. Ha a közvetítés nem vezet a felek közötti megállapodásra, a bíróság többek között a közvetítő jelentése alapján hoz döntést az ügyben.

A közvetítőkről

A családjogi közvetítés előkészítése az önkormányzati szociális jóléti testületek felelőssége. Az önkormányzatok elérhetőségeit lásd alább:

<http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

A Finn Ügyvédi Kamara képzí ki az ügyvédeket a családjogi vitákban közvetítőként való eljárásra:

<https://asianajaliitto.fi/>

A bírósági közvetítés a körzeti bíróságok feladatkörébe tartozik. A körzeti bíróságok elérhetőségeit lásd az Igazságügyi Hatóság weboldalán:

<http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

A közvetítésről

Közvetítés az Igazságügyi Hatóság weboldalán: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliitolaki/perheasioidensovittelu.html>

Az Igazságügyi Minisztérium brosúrája a felügyeleti joggal kapcsolatos viták bírósági közvetítéséről:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Angol nyelvű brosúra: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Nemzeti Egészségügyi és Népjóléti Intézet, Gyermekvédelmi kézikönyv, családjogi közvetítés:

<https://www.thl.fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-eroliantaessa/perheasioiden-sovittelu>

Családjogi ügyek békés rendezési eljárása a Finn Ügyvédi Kamarától:

<https://asianajaliitto.fi/>

Finn Közvetítési Fórum:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nemzeti jogszabályok

A következő törvényekben szerepelnek családjogi közvetítésről szóló külön rendelkezések:

A házasságról szóló (234/1929. sz.) törvény

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>

A gyermek feletti felügyeleti jogról és láthatási jogról szóló (361/1983. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

A gyermek feletti felügyeletre és láthatási jogra vonatkozó határozatok végrehajtásáról szóló (619/1996. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

A polgári ügyekben folytatott közvetítésről és az egyezségek rendes bíróságok általi jóváhagyásáról szóló (394/2011. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Utolsó frissítés: 08/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.